

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 265. szám, öze. Fried Józsefné úrnő házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Szentes tanügye.

I. Főgimnáziumunk.
(Folytatás.)

Az 1890—91. iskolai év azért lesz örökke emlékezetes az intézet történetében, mivel akkor vehette föl először a főgimnázium nevet.

Ez iskolai év elején ugyanis megnyílt a város áldozatkészségéből és a minisztérium jóváhagyásával a VII. osztály is, melybe 14 tanuló iratkozott, oly szám, melynél sokkal több régóta fennálló intézetek VII. osztályát sem szokta látogatni. A jókora számnál még örvedetesebb körülmény, hogy az egész osztály, egy betegségre miatt lemaradt tanuló kivéve, sikerrel végezte az iskolai évet, úgy hogy még csak javító-vizsgálatra se utasított csak egy is.

A többi osztályokról is megemlékezve elmondhatjuk, hogy az egész intézetnek 237 főnyi tanulósága, az első osztályt kivéve, helyes arányban oszlott meg, amennyiben a II., III. és IV. osztályok létszáma 30 és 40 növendék között váltakozott, az V., VI-iké pedig innen maradt a 30-on, illetve 20-on. Nagyobb hézag csak a IV. és V. osztály létszáma között mutatkozik, a mi

szintén természetes jelenség. Ugyanis a IV. osztály végeztével dől el a legtöbb tanulónak sorsa, hogy vajjon hivatta van-e magasabb tudományos pályára lépni vagy sem? Magának a tanári karnak is kötelessége a IV. osztályt szigorúan megosztálni és több tagját azon számos szakintézetbe utalni, mely négy gimn. előképzettséggel is szivesen soroz növendékeket, mint pl. a tanítóképző, a kereskedelmi iskola, ipariskola s számtalan katonaiskola.

Az első osztályról már megemlítettem, hogy a lefolyt évben rendkívüli nagy szám, 75 tanuló lept meg, de ezen, a tanítást mindenestre hátráltató körülménynek csak később bocsátkozom bővebb tárgyalásába.

Az értesítő adatai — mint tudjuk — a tanulóknak nemcsak létszámáról, hanem szorgalmukról, magaviseletükről, vallási, egészségi és egyéb viszonyaikról is fölvilágosítanak bennünket. A tanulmányi előmenetelre vetvén tekintetünk, örömmel győződünk meg az eredmény kielégítő voltáról, mivel a vizsgálatot tett tanulóknak aránylag csekély hányada lesz kénytelen javító-vizsgálatot tenni. A VII. osztályban — mint már említettem — elégtelen érdemjegyet nem kapott egy tanuló sem,

a VI-ban 2, V-ben 1, IV-ben 7, III-ban 5, II-ban 3, I-ben 31 tanuló. Eljlesztő nagy összegre tehat, a tanulóknak majdnem felére, csak az I. osztályban találunk, de ezen osztálynak minden viszonyát a többtől különböző szempont alá kell fogunk. Az I. osztályt figyelmen kívül hagyva, a tanulásban elért eredményt rendkívül kedvezőnek, összes hazai középiskoláinkban is feltűnően kedvezőnek kell nyilvánítanunk, ami becsületére válik a tanulóknak, de nem kevésbé dicséri a tanári kart is.

Nem csekélyebb meglepésdés tölthet el bennünket, ha az erkölcsi magaviselet rovatára fordítjuk tekintetünket. A vizsgálatot tett 218 tanuló közül egy sem követelt el súlyosabb beszámítás alá eső kihágást, amiért rossz magaviseletünek bélyegezték volna meg, kevésbé szabályszerű fokot is csak egyetlen tanuló kapott. A tanulók e jó magaviseletét annyival inkább kiemelhetjük, mert nem hisszük, hogy a tanári kar elnézően ítélte volna meg a növendékek magaviseletét. — Intézetünk abban a szerencsés helyzetben van, midőn növendékei a falusi duhajkodásról, az inkább heves vérmérsékből, mint rossz indulatból szár-

TÁRCA.

A mi festőnk.

Ha igaz, hogy az első benyomás ritkán csajja meg az embert, úgy beteljesedhetik azon szerény véleményem, mikép a mi festőnk: Józsa László, Szentes büszkesége leend.

Hanem addig kellő szorgalom, kitartás és lelkesedés legyen a jelszava, fogják önök igen helyesen mondani.

Na, szorgalmáról beszélnek bizonyítványai s hogy lelkesedni is tud, arról meggyőztek engemet munkái, melyek közül néhányat röviden alább kísérték bemutatni.

Arra nézve, hogy kitartása is van valamelyes, legyen szabad elmondanom egy kis történetet.

Iskoláit végezte a szegény fiú, magánosan, elhagyatva mindenkitől egy távoli városban. De a nyomor közepett is fényes almokat látott, — egy belső hang csüggedni sohasem engedte: ideálját nem! még csak vágya volt egy elérhetetlen, boldog világ után. Meglátta, hitte hogy megtalálta azt.

Képeket látott nagy művészekről. Többé nem volt nyugalma. — Télviz idején, rongyos ruhában, irtes zsebekkel, hóna alatt vázlatával, teljesen ismeretlenül ott volt végre, hova anynyira vágakozott: a fővárosban.

Kihez forduljon? — Két étlenül eltöltött nap után Trefort miniszter előtt állt, dideregve, az éhségtől sápadtan. Szeme csak akkor csillant fel boldogan, mikor a kegyelmes úr, — nem, — a jószívű ember — jóakarattal mosollyal szemlélt első kísérleteit.

Úgy hiszem, Munkácsy mondja valahol, hogy akkor lehet felismerni a művészt, mikor

még nem a tudás, hanem a lelkében élő isteni szikra vezet kézt.

Nem mondom, hogy megvagyok győződve, s nem akarom elhitetni önökkel, hogy a nagy-műveltségű Trefort a vézna, rongyos síheder rajzában annak az isteni szikrának felcsillamlását látta volna; de az tény, hogy másnap számon felül már felvették a mintarajz-tanoda növendékei közé.

Négy évet töltött el ott folyton képezte magát. Mesterei, pártfogói buzdították, buzdítják ma is, hogy menjen külföldre s valamely jeles művész oldalán kezdje meg nagyobb alkotásait.

De vesztegelni kényszeríti nyomasztó anyagi helyzete Hónapok óta itthon van s miközben, — mint a napszámos — a mindennapi kenyérért fogja kezébe az eszetet, lelke elszáll oda, Itália derűs ége alá, a művészetek hazájába, hol minden telve van költészettel, — s egy jobb jövőről álmodozik.

Hogy ezt elérhesse, Szentes városához ösztön-díjért folyamodott.

Uraim! gondolják meg, hogy midőn a kért havi 20 ft megadása, vagy megtagadása tárgyában határozatot hoznak, azzal együtt egy szép reményekre jogosított ifjúnak további előhaladása, — élete fölött döntenek. Én hiszem, hogy az a képviselőtestület, a mely annyiszor adta már jelét áldozatkészségének, a jelen esetben sem fog ridegen elzárkózni attól, hogy a magyar művészet érdekében némi áldozatot hozzon.

Hogy tehetsége van, azt mutatják munkái, melyeken egész lelkesedéssel dolgozik. Lehetetlen, hogy valami jótékony érzet át ne hassa az embert, mikor kész képekkel, vázlatokkal teleaggatott szobájába lép.

Ott a tavasz virágoz pompájában áll előttünk, emitt fútyul a szél, zizegve hull a hó s

meleg szobában ifjú lányok mondanak a fonóban vig danát. Egyik helyen a tövissel övezett megválto képe látható, másutt vidám társaság issza a helyt levét.

Mindenütt az ifjú tűz, a lélek esapongása látható. Nem annyira dicséretére, mint inkább tevékenységének illusztrálására hozom fel ezeket; — azonban kell jegeznem, hogy a zsarneképek nagyobb száma s az élet, a hangulat, mely e nemű képein kifejezve van, mutatják, hogy a fiatal festő ezen a téren fog nagyobb eredményt elérni.

Most lássunk egy párt munkáiból. Ha hangulatot keresünk, mindjárt élénk tünk egy kis tájkép. Vízi növényekkel benőtt főlelt kicsiny házikó áll. A mint a szakadott felhők közül kivillog a hold s képe ott kacérkodik a tő csendes vízben, halvány sugárát szétszórvva a tájra; benne látom az éj költészetét.

Hatás tekintetében mit sem enged az elsőnek az a drámai tárgyú életkép, mely egy falusi ház szobájában táru szeméink elé. Összezőlalkozott az öreg paraszt felnőtt fiával s olyan formát mondhatott neki, hogy: pusztlj el a háztól! Jól van, mondja dacosan a fiú s nyomban indulni akar ki a nagyvilágba. Az a komor tűz, mely felvilan a legény szemében, nem indítja meg az apát s csak azért is hátat fordít neki. Nem úgy a szerető édesanya és a fiatal leány-testvér, ők kétségbeesetten ölelik át a távozni készülő s a szeretet hangján szólnak hozzá: maradj itt. — Az esteli világítás s a sarokban szepegő kis fiúk csak fokozzák a hatást, melyet a kép szemlélete ránk gyakorol.

Első sorban kellett volna kiemelnem a »Festő halála« című festményt, mely nemcsak eredeti felfogás, de a kidolgozás tekintetében

mazd diák-csínyekről már letettek, de a nagyvárosi, kivált fővárosi tanulók finomabb, de azért kárhözatosabb büneivel még nem ismerkedtek meg. — Adja isten, hogy a falusi élet vad hajtsaitól a nélkül szabaduljanak meg, hogy a műveltebb életmóddal járó kinövések közé keverednének.

A tanulók anyanyelvéről és vallásáról csak röviden kell szólnom. Ilyen tősgyökeres magyar városban, minő Szentes, természetes, hogy kettőt kivéve, minden tanuló magyar volt; valáris névze körülbelül úgy oszlottak meg, a hogy a helybeli felekezetek arányszáma megköveteli. Legtöbb tanuló juttat az intézetnek a ref. egyház, 87-et, azután a katolikus, 65-öt, zsidó volt 46, ág. ev. 19, sőt még gör. keleti is akadt 1. Az egészségre sem lehetett panasz, mert a lefolyt évben a halál egy áldozatot sem követelt magának.

Fontosabb dolog ránk nézve a tanuló illetőségét vizsgálunk. Kitiunik, hogy a tanulók ötöd része (218 közül 44) nem szentesi illetőségű. Főgimnáziumunk tehát nemcsak a város lakosságából, hanem az egész megyéből, sőt más vármegyéből is sorozza növendékeit, a mi az intézetnek szélesebb körre ható nagy hivatását bizonyítja. A vármegyei községek közül leginkább Csongrád gravitál felénk, de Mindszentről, Csanyról is többen kezdik fölkeresni gimnáziumunkat. — Ezt azért kell különösebben kiemelni, mivel világossá akarom tenni, hogy ha a vármegye a szentesi főgimnáziumot nagyobb alapítvánnyal vagy évi hozzájárulással megsegítené, akkor nem gyakorolna semmi különös nagylelkű áldozatot, hanem csak önmaga iránti kötelezettségét teljesítené.

A tanulóokra vonatkozó minden-

nemű kérdést megvizsgálván, szólhatunk immár az iskolának másik fő alkotórészéről, a tanári karról. Természetes dolog, hogy a tanulósnak oly kedvező előmenetele, oly dicséretre méltó magaviselete nem is képzelhető el a tanárok szakképzettsége, lankadatlan buzgalma és szerető gondoskodása nélkül. Ez magától értetődik és midőn én a fentebbiekből levonom a következtetést, nem félek a jó indulatú elfogultságnak rám háruló vádjától, mert én e tanári kartól úgyis már elbúcsúzokban vagyok.

A tanulóknak kedvező tanulmányi és erkölcsi viszonyaiért tehát az érdem jó része a tanárokat illeti, de ha a tanárok munkásságát külön, magában véve tekintjük, akkor is csak elismeréssel szólhatunk róla.

Első sorban az tünik a kutatónak szemébe, hogy milyen nagy teher sulyosodik az egyes tanárok vállaira, midőn közülök a legtöbb 21 és 22 órát tanított, tehát 3-mal és 4-gyel is többet, mint amennyi egy-egy tanárra általában hetenkint jutni szokott és amennyit a törvény ráér. Különösen nehéz és sok munkát teljesített Berecz Sándor dr., a kire a heti 22 órával együtt ránehézett a 75 tanulóból álló I. osztálynak a vezetése, sőt ez évben a jegyzői toll vitele is. Más intézetekben a jegyző 2—3 órai könyvitést nyer vizsanzásul, úgy hogy ritkán tanít többet heti 15—16 óránál, míg gimnáziumunk a jegyzőségért nem nyújthat egyéb kedvezményt 40 ftrnál (a jelen iskolai évig ez a tiszteletdíj is csak 20 ftr volt). Ugyancsak sulyosan meg voltak terhelve Szalay István és Balázsovits Norbert is 22—22 órával, kivált az utóbbi a kinek a latin és görög nyelv tanítása

közben igen sok írásbeli dolgotat kell átvizsgálania.

A rendes nyilvános tanításon kívül azonban sok egyéb apró teher sulyosodik a tanárookra, amelyekről a nagy közönség nem tud, sőt nem is akar tudomást szerezni. Hogy egyebet ne említsek, a tanári könyvtár kezelése, amely tisztet már évek óta Balázsovits Norbert látja el, vagy a tanulók között ifjúsági olvasó könyvek kiosztása, mit az idén Dósa Elek és Derzsi K. Ferencz végeztek, továbbá a gyakorló kör vezetése, ami négy év óta folyton e sorok írójára volt bízva, hetenként legalább 1—2 órát foglalják el az illető tanárnak. Kiveszi a maga részét a munkából Zolnay igazgató is, a ki ugyan a törvényben meghatározott óraszámnál, 10-nél többet nem tanít, de aki oly lelkiismeretességgel és pontossággal viszi az intézet szellemi vezetését és végzi a napról-napra szaporodó igazgatói adminisztrációját ügyködött, hogy a beavatott előtt az ő terhe még a tanárok terhénél is nagyobbra becsülhető. Azonban a tanításnak ezen nagy terhe nem akadályozza a tanári kart, hogy tehetségét és idejét az intézet javára a tanításon kívül más úton-módon is ne értékesítse. A tanári könyvtár kezelésén és gyakorló kör vezetésén kívül például ilyen hasznos munkásságot fejtettek ki Derzsi K. Ferencz és Joó Károly tanárok, midőn az idén megalakították az ifjúsági zenekart, mely alig néhány hónapi képzés után is szép sikerrel adta elő az évzáró ünnepen ének- és zene-mutatványait. Szalay István pedig nagy fáradságot fordított az intézet gazdag pénzügyi éremgyűjteményének a rendezésére, úgy hogy a szentesi főgimnáziumnak ezen gyűjteménye bátran kiállja a ver-

is talán a legjobb műve a fiatal festőnek. — Kicsiny szoba közepén álló ravatalon nyugzik a halott s megindító fájdalommal borul föléje kedvese. Szomorúan állják körül a ravatalt a művész barátai. A koporsó mellett álló gertyák megvilágítják a szoba egyik falán függő befejezetlen képet, melyen a festő haláláig dolgozott. A szép eszmén kívül figyelmet érdemel a kidolgozásban az a világitási kontraszt, mely a kép hatását előnyösen fokozza.

Érdekes kép az is, mely a »III. oszt. városteremben« címet viseli. Van ott a sarkantújs vitézítői elkezdve, egész a petróleumban útazó »vigéc«-ig mindenféle kapacitás, akik azinban saját »talentumaik és céljaik« szerint, mint egy nagyon okos barátom mondaná — tudtukon kívül azon vannak, hogy a kép összhátását sikerült tegyék.

De nem hagyhatom említés nélkül azt a tipikus sváb alakot sem, a ki egy sztréti képen bor-vásárlási szándékkal lép a szőlőgazda elé, a kinek borvirágos orra szemmel láthatólag mutatja, hogy nála még nincs filoxera.

A sok krétarajz mellett, melyeket a fiatal festő elő modellek után olyan virtuozitással festett, hogy velök első díjakat nyert, végül megemlíttem az a ragyogó színekben pompázó képet, mely allegorikusan a tavaszt és szerelmet tünteti elénk. Ezt különben Harkányi Frigyes megvásárolta.

Ezek után pedig, — hogy illetékesek kezébe adjam a tollat — Benczúr Gyula és Than Mór jeles művészeink azon mondasával ajánlom tisztelt olvasóim figyelmébe a mi festőnk: Józsa László, mikép »benutottat dolgozatai után itélve úgy hiszem, joggal mondhatom, hogy tehetsége és szenvedélye van a festőművészet iránt.«

Epes Basil.

Északi fény.

— Emil Marriot beszélye. —

(Folytatás.)

(4)

Egyszerre a nő az ifjú arcára szözeget tekintetét és hosszasan, részvétellel nézett rá. . . . Az ifjú arcát erre futó pir borította el, hirtelen leugrott az emelvényről és mialatt vésznap a festőállványon halhatatlan fölébb csavarta, mintegy mentegetőzve mondá:

— Nehány év múlva, remélem, másként fog nálam minden kinézni.

Ezután mélyen felsőhajtott és munkához fogott.

Csodálatos gyorsan telt el az első ülés ideje. Fölötébb meg volt elégedve az arckép vázlatával.

— Sokáig tartott? kérdezé, mikor Vera az emelvényről lelépve, melléje állt és pislogó, mértő tekintettel nézegette a vázlatot. Anynyira belemérltem munkámba, hogy minden egyebet elfeledtem. . . . bocsásson meg. Kegyed bizonyosan halalosan kifaradt.

Arca lazás pirban égett.

— Kérem, vessen egy pillantást a tükörbe; mondá. A tükörből itélhető meg legjobban, hogy egy kép vázlat sikert ígér-e vagy nem.

Vera megfordult és a tükörbe tekintett, mely a festőállványt és vésznapat rajta levő alakjával visszatükrözte. . . . Az ifjú fiatalos, szép arca kissé elcsigázott vonásaival, éjsötét, ábrándozó szemével és fekete hajával élénk ellentétben állt a szürkeszemű szőke nő halvány, hideg arcához. Közel álltak egymáshoz, ami csak jobban kitüntette, mily kevéssé hasonlók egymáshoz. Később gyakran gondolt rá, hogy ezt az észrevételt futólag tette;

semmisség volt az, alig érdemes a megjegyzésre és mégis, . . . épp ez a semmisség volt a végzet hű kinyomata, mely előt mindketten mentek.

Búcsúzás közben Vera így szólt:

— A hotel Imperialban lakunk. Ha egy estét velünk akar tölteni, ez nagyon kedves lesz öntől és reánk kellemes. Őt és 6 óra közt mindég otthon talál bennünket. Es holnapután eljövünk a második ülésre. Azt hiszem, a kép kitünően fog sikerülni.

Nagybátyja szintén felemelkedett, megtekinté a vésznap, de egy szót sem szólt. Arcának egy rándulása sem árulta el, hogy tetszik-e neki a vázlat vagy nem. Távozásakor szintén beért egy néma főhajtással.

IV.

Az első találkozások után soha sem hitte volna az ifjú művész: de pár héttel később tényleg mindennapos vendége volt a két orszáknak.

Ha késő éjjel elvált tőlük, Vera az ő csendes, nyugodt, de clientmondást nem tűró modorában rendesen így szólt:

— Holnap, nemde?

És ő akaratlanul rámondá: »igen!« minden este náluk théázott és végre is úgy érezte, hogy ez nem is lehet másként.

Együtt látogattak meg valamely színházat vagy hangversenyt, vagy nagy sétát tettek és végeztül együtt ültek a vendéglői szobában, a szamovar az asztalon állt, Vera théát készített és többnyire egészen elfeledték, hogy egy vendéglői külön szobájában vannak — olyan kéjelmesen, otthonian érezték magukat.

Vera és nagybátyja rendszerint keveset beszéltek; kényelmesen hatrádólve a pamlag

senyt bármely vidéki intézetével és nemcsak a tanításnak szolgál segéd-eszközü, hanem a nagy közönségnek is gyönyörűséget szerezhet, ha ugyan a közönség megtekintésre méltítja.

Utoljára hagyttam, hogy megemlékezem az ideai értesítőnek legbecesebb részéről, arról a programterkezekekről, melyet Balázsovits Norbert írt e címen: „Az egységes középiskolának a z ezzel kapcsolatban az ó-classicus nyelvek jövőjének kérdése”. Nem e lap körébe vág ezen szakszerű, pedagógiai dolgozatot behatóan ismertetni és méltatni, hanem itt elég lesz a „Pesti Hírlap” tanügyi rovatvezetőjének véleményére hivatkoznom, melyszerint az értesítőnkben foglalt értekezés bátran a jobbakközé sorozható azon rendkívül nagyszámú tanügyi cikkek között, melyek utóbbi időben az egységes középiskola kérdését tárgyalták. Balázsovits fejtegetései közöttül csak azt említem meg, hogy ő, valamint magam is, nem barátja az egységes középiskolának, hogy ő is nagy veszedelemnek gondolja a mostani fennálló kétféle középiskolát, t. i. a gimnáziumot és a reálskolát sarkából kiforgatni, továbbá, hogy ő is bajnak tartaná, ha a classicus nyelvek, a latin és a görög a tanítás terén viselt vezérszerepököt hirtelen elveszíték. Ez őszinte meggyőződésből fakadt és nem kevés lelki bátorsággal kifejezett nézeteit annyi nagyob elismerés illeti a szerzőt, mert azóta, hogy a közoktatásügyi miniszter, Csáky gróf célul tűzte ki az egységes középiskolát, divat lett az eszmét hirdetni, dicsőíteni, még olyanok részéről is, a kik előbb az egységes középiskolának konok ellenségei-képen voltak ismeretesekek.

sarkában, lábait egy számon nyugtatva, ült ott Vera, cigarettákat füstölve, félig nyitott szemmel szemlélve az ifjú művészt. Ivanovics Fedor vele szemben foglalt helyet szintén kényelmes helyzetben és cigarettazva és rendszerint maga elé bálmult vagy Verát nézte, csak olyankor szólalván meg, ha közvetlen hozzá intéztek egy-egy kérdést.

Janos már megszokta az orosz tartózkodó némaságát. Fedor nem volt iránta udvariatlan és ő egyebet nem kívánt tőle. Hiszen ami őt e társasághoz vonzotta, az csupán a halvány, szőke asszony volt, aki bizonyos elementaris hatalmat gyakorolt fölötté, melynek némi csekély ellenállási kísérlet után alávetette magát.

Kevéssé ismerte ezt a halvány, szőke asszonyt. Vera nagyon ritkán és nem ziven beszélt önmagáról és egy ízben megjegyezte, hogy nem érdemes az ő multjában lapozni, mert az semmi olyast nem nyújt, ami elbeszélésre méltó volna. De faradt, szomorúan hideg arca elárulta, hogy sok bűt és bánatot kelle megérnie . . . Janos azonban óvakodott ez iránt tudakozódni.

Ki is tudhatta: mi szenvedést nyujtott neki eddig az élet és hogy tanácsos-e a mult húrjait megpengetni?

Sokkal műveltebb volt azon nőknél, akiket az ifjú eddig ismert; sokat olvasott, még többet megfigyelt és minden fölött gondolkozott. Bizonyos vigasztalan bölcsélet, alázatosság nélkül való önmegadás, az önmagukkal meghasonlottak önmegadása, akik feladták már a küzdelmet, tükröződött vissza egész lényén és tartózkodás nélkül jelenté ki, hogy mi örömet sem talál az életben. Hitét, ha ugyan volt valaha, rég elvesztette.

(Folyt. köv.)

De nem volna teljes az intézetről rajzolt kép, ha csak azon vonásokból állana, melyek az értesítőben közölt adatokból vonhatók meg. Mert az értesítő még oly nagy terjedelme és még oly gazdag tartalma mellett sem teljesen kimerítő. Sőt legyen szabad megemlékeznem az értesítőnek némely hibájáról és fogyatékosságáról, melyeknek kijavítását és pótlását jövőre nézve ajánlom az igazgatóságnak szíves figyelmébe.

Nem a külső kiállítás némely izetlenségeit értem, nem is a nem csekély számú hibákat, melyekért első sorban a könyvnyomdát érheti vád és csak nagyon kis mértékben háramlik a felelősség az igazgatóra, a kit csak a tiszteletlenség és rosszakarat akart az apróságokért a közönség előtt nevetéssé és hitelvesztetté tenni. Ily külsőségeket tehát nem tekintve, hiánya az értesítőnek, hogy nincs kimutatva, hány tanuló végezte az iskolai évet jelesen, jól, elégségesen és elégtelenül, holott a tanítás sikerére az ilyen összeállításból lehet legbiztosabb következtetést vonni.

Hibásan van megszerkesztve a VI. szakasz is, mely a felügyeletről szólva, a közvetlen felügyelet jogát a gimnáziumi bizottságra ruházza. Ez éppen nem áll és csak arra szolgálhat, hogy balfogalmakat támaszthat a nagy közönségben és a gimnáziumi bizottságban, mert valójában ezen bizottságnak az intézet anyagi ellátásán kívül semminemű beleszólása nincs az iskola beléletébe, sem a tanítás menetére, sem a tantárgyak beosztására, sem a tanárok hivatalos működésére. Ezt annyival inkább szükségesnek tartjuk kijelenteni, mivel mostanában a gimnáziumot illető kérdésekben nagyon szeretnék némely gimnáziumi bizottsági tagok és városi képviselők a kiszabott jog határait áttáplédelni.

Nagyobb fogyatéksága az értesítőnek, hogy egy szóval sem említi meg a tanároknak az iskola falain kívül végzett működését, társadalmi tevékenységüket és irodalmi munkásságukat. Pedig a szentesi főgimnázium tanárai az iskolán kívül is szép és üdvös hivatást teljesítenek, a minthogy az iskolában ideális célokért küzdő tanár, mondhatni minden más intelligens pályán levő embernél jobban van kötelezve arra, hogy tehetségét és idejét embertársai javára értékesítse kint az élet zajában is. — Az értesítőnek ugyancsak lett volna mit fölsorolni. Első helyen mindjárt azt, hogy az igazgató a legkiválóbb testületnek, a kaszinónak választmányi elnöke, hogy ugyan a gimnáziumi bizottságnak nagyérdemeket szerzett jegyzője. Pólya Ferenczről is megemlíthette volna, hogy egy hasznosan működő pénzintézetnek aligazgatója, hogy a kaszinónak választmányi tagja, hogy presbyter, hogy legközelebb történt lemondásáig egyik legbuzgóbb tagja volt a városi képviselőtestületnek, gimnáziumi bizottságnak, iskolaszékeknek stb.-nek. — De a többi tanárok is majdnem mindannyian valamely hasznos tiszteet töltöttek be vagy az egyháztanácsban, vagy

az iskolaszékekben, vagy a képviselőtestületben, vagy egyik- vagy másik közérdeki egyesületben.

E kimutatásnak azért nem szabad hiányoznia az értesítőből, hogy hadd lássák a szülők, a fentartó testület, egyáltalában az iskolaügy iránt érdeklődők, hogy a szentesi főgimnázium tanári kara olyan szellemi tőkét képvisel, melynek kamatajai nemcsak a tanulók szükségleteit fődözik, hanem jut belőle a társadalmi élet szolgálátára is. S ha most hozzávesszük, hogy e tanári kar újabb erővel fog gyarapodni, jogosan nézhetünk a legnagyobb bizalommal és legszebb reményekkel a szentesi főgimnázium továbbfejlődése fölvirágzása elé.

Kardos Albert.

Regale-mizériák. Amit az italméresi jövedéknek 1889. végén az államtól történt bérbevétele és kellő hasznosítása ügyében lapunk azon korú számaiban előre mondtunk: bekövetkezett. A jövedék kezelője, Feiler Márton jelentést tett a tanácsnak, hogy italméresi adóban nem folyik be annyi, amennyiért azt a város a kincstártól bérben bírja és így a bérlet második évében, vagyis már az idén ráfognak fizetni akár közvetett, akár közvetlen adó címén erre az objektumra.

A bejelentés a kezelő részéről nem most, a napokban történt, hanem már hetek előtt és a városi tanács azóta gondosan kutatja a bekövetkezett baj kútforrását, anélkül hogy ráakadna. Vizsgálatokat tartottak a korcsmákban, de természetesen hiába. A fogyasztóvekek — mint mondják — rendben vannak és így örök rejtély marad: mi lehet az oka annak, hogy az italméresi illeték, mely Szentesnek már két év előtt 29500 frtot jövedelmezett, most, két év után ne jövedelmezen 31 ezer frtot, amennyit a kincstárnak a bérletért fizetniük kell, holott a város természetesen fejlődése is úgy hozná magával, hogy az italméresi jövedék bevétele évről-évre öregbedjék.

Szinte megfoghatatlan ez a hirtelen bekövetkezett hanyatlás, annyival inkább, mert ugyanez a jövedék Szentesen még a mult évben is tisztességesen jövedelmezett, bár korántsem annyit, amennyit helyesebb, gondosabb kezelés mellett jövedelmezhetne.

De nem kívánunk ezúttal a kérdés mélyére hatolni. Fentartjuk ezt akkorra, amikor minden ide vonatkozó adatot összegyűjtöttünk és ma csupán arra szoritkozunk, hogy az eltitkolhatatlan baj nyilvánosan is konstataljuk, csodálkozásunkat fejezván ki a fölött, hogy a tanács erről a legutóbbi közgyűlésen jelentést nem tett, holott már ekkor régóta tudomása volt a bajról, mely éppen nem kicsinylendő és amelyet a közgyűlés tudomására hozni mindenesetre kötelessége lenedett.

E kötelesség teljesítése elől nem volt szabad a tanácsnak semmiképen kitérnie még az okon sem, hogy módról és eszközről gondoskodjék, mellyel a bekövetkezett bajt leküzdje, hiszen éppen e módok és eszközök iránt való gondoskodásra kell vala a közgyűléstől meghatalmazást kérnie és ennek feladata lett volna: irányt szabni a tanács gondoskodásának a meglevő baj kellő mérlegelésével.

Nos hát, ez nem történt meg. De azt

kötélességünk konstataálni, hogy az ügyész és számvevő behatóan foglalkoztak a bajjal, annak orvoslási módjával s hogy ehez képest a tanács az italmérségi adó fölemelését fogja legközelebb indítványozni.

Kétségtelen, hogy ez nagyon radikális, de mondjuk ki határozottan, drasztikus módja is a baj orvoslásának. Ha nem folyik be az érvényben levő adókulccsal a bérösszeg a mai kezelési mód mellett, akkor főlebb kell sáfólni azt az adókulcsot és rögtön fődöve lesz a hiány.

Hát ez mindenesetre kényelmes dolog, nem kerül sem fejtörésbe, sem az eddigi kezelési módszer hátrányainak alapos tanulmányozásába. E mellett, tanácsi határozat alapján, meg fogjuk ugyan végre cselekedni azt is, amit már régen meg kellett volna tenni, de eddig rá nem jötték, hogy t. i. meglepő vizsgálatokat fognak tartani az összes kormakban, a kezelési ellenőrzésére.

Minderről, mikor e kérdéssel újból behatóan foglalkozunk, szintén el fogjuk mondani a nézetünket a szokott nyíltsággal, leplezetlenül.

Most még csak azt soroljuk fel, miként szándékozik a tanács az italmérségi illeték fölemelését az egyes italmemeknél javaslatba hozni?

E javaslat szerint a bor kimerési illetéke literenként fél krral emelkednék, vagyis hektoliterenként 4 frtől 4 frt 50 krra; a sör után literenként 1 kr., egyéb szesz italok után pedig átlagosan 5 kr. volna az emelkedés a közönséges gabonapalínka kivételével, ahol 3 kr. illetékemelését javasolnak.

Az illetékemelés tehát nem volna olyan nagy, hogy a fogyasztásra nyomasztónak lehessen mondani és még így sem üti meg a Vásárhelyen szedett illeték mértékét, de viszonyaink közt ezt a manipulációt félrendszabálynak kell tekintetünk és ezért fogunk e kérdéssel legközelebb behatóan foglalkozni.

Igérték-e a tanárok az óratöbblet elvállalását?

Lapunk múlt vasárnap számában ígértet tettünk, hogy a gimnaziumi tanároknak Szentes város közgyűléséhez intézett azon kérvényét, melyben lakbírelmetnyért folyamodtak, közölni fogjuk azért: hadd tünjék ki már végre nyilvánvalóan, miszerint egyetlen egy szó sem igaz Sima Ferenc és pártjának azon állításából, mintha a városi közgyűlés csak azért szavazta volna meg a tanároknak a lakbírelmetnyét, Sima ék szerint fizetésjavítás, mert azok, kérvényükben, ez ellenében a 7-ik, illetve 8-ik osztály felállításából multhatlanul bekövetkezendő tanítási óratöbblet díjtalan ellátására kötelezték volna magukat. — A kérvény szövege a következő:

»Tekintetes Képviselő Testület!

Részt azon ügy, melynek munkái vagyunk, részt azon társadalmi helyzet, melyet elfoglalunk, indítanak bennünket arra, hogy anyagi helyzetünk javítása érdekében jelen kérelmünkkel a mélyen tisztelt Képviselő Testületre forduljunk.

Milyen tisztelt Képviselő Testület! Mi e város közpiskolájának ügyét szolgáljuk, ennek vagyunk munkái. Hogy e közpiskola mint nevelő intézet tudományos értékénél és sulyánál fogva ne álljon hátrább az ország többi e nemű tanintézeteinél, hogy ennek erkölcsi tekintélye a nagy közönség előtt állandó legyen, az nemcsak a városnak mint fentartó testületnek, hanem nekünk tanároknak is legelső és legvalóságosabb érdekünk, mert az intézetnek emelkedése vagy hanyatlása minket emel vagy sújt első sorban, mi ránk vonja a fentartó testület, a nagy közönség

és a felsőbb hatóság elismerő vagy kárhözvontó ítéletét.

A tanári kar saját reputációjának érdekében tehát mintegy utalva van arra, hogy e város közpiskolájának erkölcsi és szellemi fejlesztésén, emelésén folytonosan munkálkodjék s e cél elérésére minden alkalmat megragadjon.

Amde az intézet emez erkölcsi tekintélye a tanári kar belső értékétől és társadalmi helyzetének megfelelő voltától függ; mert amint igaz az, hogy az intézet emelkedése vagy hanyatlása a tanári karra hat első sorban vissza, úgy viszont az is igaz, hogy a tanári kar erkölcsi, szellemi és társadalmi tekintélye az intézet tekintélyét és értékét növeli. Eppen azért óhajtandó, sőt multhatlanul szükséges, hogy az intézet vezetése oly tanári kar kezében összpontosuljon, mely ne legyen kénytelen anyagi gondokkal küzdeni és amely benső értéke érdekében ne keresse másutt anyagi boldogulása feltételeit, hanem helyzetével megelégedve összes szellemi erejét ezen intézet emelésére fordíthatja. Mert, hogy az anyagi gondok s a megélhetés nehézségei letérjék a lelkesedés zománcát és hogy a tanári kar kebelében mutatkozó elégedetlenség s előlható folytonos fluktuáció csak az intézetre hathat károsan vissza, azt fejtegetnünk is felesleges.

Ha már az intézet és annak tanári testülete egymással így benső és szoros kapcsolatban állanak, ezen viszonyból önként következik, hogy ha Szentes város közönsége mint intézet-fentartó az iskola érdekeit apoli akarja, apólnia kell a tanári kar érdekeit is s megtenni minden lehetőt arra nézve, hogy tanári kara sem jellem, sem képzettség, sem társadalmi tekintetben más intézetek testületénél hatrabban ne álljon s rendelkezék mindazon eszközökkel, melyek őt fontos hivatásának kellő betöltésére képesítik.

Eltekintve az egyes tudományágak folytonos fejlődésétől, melyek a folytonos tanulmányozás mellett a szakmunkát megszerzését és így folytonos anyagi áldozatot követelnek, csak a társadalmi együttélés követelményeire vagyunk bátrak a tekintetes Közgyűlés becses figyelmét felhívni, a mely követelmények elől egy tanár ember ki nem térhet, ha csak társadalmi nullává tőrpülni nem akar. Hogy pedig a város társadalmában így semmivé tőrpült tanári kar existáljon, ez nem lehet sem az intézetnek, sem a városnak érdeke.

Jól ismerjük mi, tekintetes Képviselő Testület, azon nagy áldozatokat, melyeket e nemes város közönsége a közpiskolai ügynek eddig hozott; ismerjük azon nemes intenciót is, mely a közönséget ezen áldozatok meghozatalánál vezrelte; de éppen ennek tudása és ismerése indít bennünket arra, miszerint felkérjük a tekintetes Képviselői Közgyűlést, hogy ne elégedjék meg az intézetnek újból történt modern szerveztével, ne a modern követelményeknek megfelelő díszes új épület emelésével, hanem tetőzve be ezen művét a tanári kar helyzetének oly állapotba juttatásával, mely a többi hazai közpiskolák tanáriának anyagi helyzetével ha nem egyenlő is, legalább annak megfelelő legyen.

Engedje meg a tek. Közgyűlés, hogy ez alkalomból ramutassunk az ország többi közpiskoláiban a tanárok anyagi helyzetére. Ott vannak az állami közpiskolák, hol a rendes tanárok 1200 frt rendes fizetés és 200 frt lakbér mellett még 100 frtos ötdéves korpótlékok is élveznek; ott a felekezeti tanintézetek legnagyobb része, melyekben a tanárok állami subventió mellett ma már állásuknak és képzettségöknek megfelelő dotációban részesülnek; ott vannak végül a törvényhatósági és községi tanintézetek, melyek — alig egy-két kivétellel — az állami fizetéssel teljesen egyenlő javadalmazásban részesítik tanáraikat.

Ime, tekintetes Közgyűlés, így gondoskodik az állam, így gondoskodik a felekezetek, a törvényhatóságok és községek közpiskoláik tanáraitól, pedig ezen tanárok velünk egy ügyet, t. i. a magyar cultura ügyét szolgálják, fontosabb érdekek, mint mi nem fáradoznak, sőt a mi terhünk — tekintve a nagyobb heti óra számot — sulyosabb.

Mind ezt nem azért emlitettük itt fel,

mintha talán mi anyagi helyzetünknek oly mérvű javítását várnók, mely az állami tanintézetekben lévő javadalmazással egyenlő, holott ennek városa, tekintettel a fentebb elmondottakra, talán nem is volna éppen jogosultalan: mi csak annyit kérünk, és az hisszük, kérelmünkkel nem lépünk túl a méltányosság határát, hogy részünkre a tekintetes Közgyűlés egyenként 200 frt lakbér atalányt megállapítani és folyóvá tenni kegyeskedjék. E kérelmünknek teljesítését annyiival is inkább reméljük, mert nincs az országban egyetlen egy tanári, még tanítói állás sem, melyel vagy természetbeni lakás vagy lakbér ne volna egybekötve. Nem kérünk tehát olyat, ami méltányosság szempontjából kifogás alá jöhetne, csak olyat, ami országszerte elfogadva, sőt törvény által biztosítva van. Az ötdéves korpótlék pedig ott, hol a hivatalban emelkedésre s így magasabb fizetésre kiállítás nincs, úgy hisszük, úgy vagyunk meggyőződve, hogy a méltányossággal szintén megégyeztethető.

Még néhány rövid szóban okát akarjuk adni annak, hogy mi indított bennünket éppen most ezen kérvényünk beadására.

A közpiskolai tanárok anyagi helyzetének javítására irányított mozgalom most van országszerte folyamatban s hogy e mozgalom mennyire jogos és igazságos, mutatja azon körülmény, miszerint az országos legfőbb tanhatóság, a nagymélt. vallás és közoktatásügyi minisztérium is komolyan foglalkozik ezen eszmével s a felekezeti, törvényhatósági és községi tanintézetek tanarai részére létesítendő nyugdíj-intézet tervezetével ez irányban már az első lépést meg is tette.

Ezek után magunkat és kérelmünket a mélyen tiszt. képviselői közgyűlés jóindulatába és kegyességébe ajánlja, maradtunk.

Szentesen, 1890. febr. 4-én.

A Tekintetes Képviselő Testületnek

alázatos szolgálja:
A Szentes városi gimnázium
rendes tanárja

Leírvaló ebből a kérvényből, melyet lapunk legutóbbi számának túltömötsége miatt csak most közölhetünk, hogy a tanári kar semmi olyan kötelezettséget nem vett magára a lakbírelmetnyé megszavazása fejében, amilyent most tőle némelyek követelnek és rosszakarattal kérvényükbe beicérozakolni szeretnének.

Szentes város, mint iskolafentartó erkölcsi testület tehát legelőbb csak kérhet valamit e részben a tanári kartól, de követelni, vagy az oktatásban túlterhet róni a tanári kar vállára, közgyűlési határozatokkal: — ehez nincsen joga.

Es hozzon bír e részben a város közgyűlése 100 határozatot: ez a tanári karra csak annyiban bír érvénnyel, amennyiben maga jószántából akarja: kötelező erővel azonban semmieset sem.

S hogy ez így van, hogy a gimnáziumi bizottság is úgy fogta fel a helyzetet, miszerint a tanári kar nem kötelezhető, hanem csak felkérhető — a miniszteri rendelet szerint, a 8-ik osztály felállításából eredő óratöbbletnek egy évre leendő elvállalására, ezt bizonyítja a nevezett bizottság f. évi június 23-án tartott ülésének 64. sz. következő határozata is.

»Minthogy a miniszter úr ezen intézkedése következtében most már, a jövő iskolai évben, az összes nyolc osztály tantergait 10 tanárnak kell ellátni s ennek következtében a jelenleg alkalmazott tanárok terhe is növekedik, amennyiben öktöbb óratéknélenekek hetenként tanítani, mint amennyire ök szerződészerűleg köteleztek, ennélfogva Fekete Márton bizottsági tag indítványba teszi, hogy a tanári kar *kértessek fel* a bizottság által, miszerint tekintetbe véve a miniszter intézkedése által előállott változott viszonyokat, tekintetbe véve különösen a város sulyos anyagi helyzetét, ezen óratöbblet tanítást *egy évre ideiglenesen* elvállalni sziveskedjék.

Határozat: A gimnáziumi bizottság a tek. városi közgyűlésnek intézkedéseit, nemkülönben bizotts. elnök úrnak a minisztériummal járt küldöttségnek eljárásáról s annak eredményéről tett szóbeli jelentését tudomásul veszi s

Fekete Márton bizotts. tagnak a tanárok felkérésére vonatkozó indítványát helyesli és elfogadja, emellett a jelen jegyzőkönyvi határozattal felkéri határozza a tanári kart, hogy a már fentebb kifejtett okok alapján, a jövő iskolai évben 10 tanárt véve az összes nyolc osztály tantervi anyagát ellátására kombinációba, az ebből eredő óratöbblet tanítást ideiglenesen egy évre elvállalni szíveskedjék.

A gimnáziumi bizottság tehát kellő tapintattal és méltánnyal járt el a kényes ügyben a tanári karral szemben, és nem rajta múlik, hogy ezen itt közölt határozatának jó hatását a városi képviselőtestület közgyűlésének többsége erősítsa és ildomtalan határozattal, melyben a tanárok meghallgatása nélkül terhetek határozat a vállalkra erőszkölni — lerombolja.

Ha ebből bármi kellemetlen surlódás támad, ha ez alatt a gimnáziumi oktatásügy szenved: feljelenek érte az azok, akik a veszedelmet otrombán felidéztek.

Üdönságok.

Szentes, 1891. augusztus 9.

— **Vármegyénk monográfiája.** Csongrád-megye törvényhatósága egy régebbi közgyűlésében határozatot hozott, hogy az ország ezredéves fennállásának néhány év múlva bekövetkező ünnepére megírattja e vármegye monográfiáját, a hozott határozat óta azonban a monográfia-írás ügye látszólag semmit sem haladt előre, ha csak azt nem vesszük előhaladásnak, hogy a vármegye derék levéltárnoka, Pázmány Danó azóta megjárta adat-kutató útját és abból okmány-másolatokkal jól megrakodva jött haza. A küszöbön levő nyári évnegvedés megvél közgyűlésen azonban valószínűleg egy lépést tesz, és a kérdés is előre a megvalósulás felé, amennyiben a levéltárnok ekkor fog beszámolni útja eredményével. De — ha azt akarjuk, hogy e monográfia az évezredes ünnepre meg legyen írva — szükséges is már most haladéktalanul hozzafogni a kivitelhez, mert az ilyennek megírására, az adatok kiegészítésére, csoportosítására, feldolgozására és irodalmi formába öntésére nem elégészes 1—2 esztendő, ahhoz 3—4 év szükséges akkor is, ha a mű megírását mindenképp szakavatott kezekre bizzuk. De ki legyen a monográfia írója? — Késztelen, hogy a vármegye főispánja úgy szakértelme valamint irodalmi munkássága folytán volna erre első sorban hivatott és a törvényhatóság akkor eszelekedne a leghelyesebben, ha erre Szilinszky Mihály főispánt kérné fel. Másfelől azonban attól tartunk, hogy ő e ferasztó és nehéz munkára, egyéb hivatalos és irodalmi munkásságára való tekintettel, nem vállalkozik. Egy okkal több arra, hogy tovább ne késlekedjünk, hanem végre tisztába jöjjünk a kérdéssel: ki legyen a monográfia írója?

— **Veszedelmes előrelátás.** Kötödömású, hogy városunkban a szarvasmarhák közt járványosan lépett fel a ragadós száj- és körömfájás járványa, melynek folytán a város belterületét hivatalosan zár alá helyeztették. A főkapitány minden intézkedést megtett a lakosság kellő figyelmeztetésére és a járvány továbbterjedésének lehető megállítására. Így hírlapi híreszteléssel és falragaszokkal is figyelmeztetve lett a polgárság a tilalmakra és a fertőző kór gyógyítási módjára. Azonban e falragaszok — bizonyosan akadémiai előrelátásból olyanformán lettek elhelyezve az utcáskörökön, hogy ember legyen, aki a nyomtatvány egy szavát is elolvassa szemeli látóképességének veszélyeztetése nélkül. Két ól magasan van az próbetűs nyomtatvány mindenfelé kiragasztva, nehogy pajkos utca-gyerekek leszággassák és ezen előrelátásnak — ha ugyan sokan vesznek maguknak annyi fáradságot, hogy a szöveget elolvassák — legfőlebb az a haszna

lehet, hogy a szarvasmarhák közt megszűnjen majdán a ragadós száj- és körömfájás járványa, helyette az embereken út ki a ragadós — egiptomi szembetegség a rendőri előrelátás jóvoltából.

— **Lóverseny a szomszédban.** A hőmező-vásárhelyi gazdasági egyesület, a lótenyésztés előmozdítása céljából a jövő hó 6-án délután rendezi szokásos évi lóversenyét. A hozzánk beküldött program szerint a verseny 5 futamból áll, a következők dijjakkal: I. futam, a gazdasági egyesület díja. Futath minden egyleti tagnak saját nevelésű, 6 évesnél nem idősebb lova, 1-ső díj 100, második 50 frt.; II. futam: Három évesek versenye csakis egyleti tagok lovaival, 1-ső díj 100 frt., 2-ik díj 10 drb., 10 frankos arany (Kenéz János-díj); III. futam: Vasárhely város díja, csakis hm. vásárhelyi illetőségű lakos lovainak, 1-ső díj 100 frt., második 50 frt., 3-ik a tétet kapja vissza; IV. futam: Hölgyek díja, csakis vásárhelyi illetőségűek lovainak, 1-ső díj, két lóra való díszes szerszám; V. futam, vígaszt-verseny: az előző versenyekben futott, de díjat nem nyert minden lónak. 1-ső díj 25 frt., tét 5 frt. — A versenyre nevezési határidő a f. évi szeptember hó 5-én, déli 12 óra. A pályabefutás időhöz van kötéve és amelyik ló a kitűzött időre a pályát be nem futja, díjat nem nyer. Nevezhetni Vékony József rendező-bizottsági elnöknel és nevezés-kor a tét lefizetendő. A verseny napján d. e. 10 óráig az egyleti helyiségben nevezők okmányokkal (községi bizonyítvány, lólevél) igazolni tartoznak, hogy lovaik a versenyfeltételeknek megfelelnek. Kedvezőtlen idő esetén a verseny a kitűzött határidőt követő vasárnapon tartatik meg.

— **Iparkamarai tagválasztás.** A szegedi iparkamara szentesi ker. külterületi üresedésben van és a jövő hó 5-én lesz választás útján betöltendő. Bajos erre a tiszteletbeli állásra egyént kapni. A gyűlésekre saját költségén kell Szegedre utaztatnia és ott tartózkodása alatt is sajátjából ellátni magát, természetesen, hogy a megválasztottak az ilyen tiszteletből nem kérnek és rendre lemondanak. A választók névjegyzéké most a f. hó 15-ig közzemlére lesz kitéve a főkapitányságnál, de hogy a választás napján lesz e választó — ez kérdéses.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** Szentes városának a 2 éven alól marhák vágatása iránt alkotott szabályrendeletét min. jóváhagyással ellátva, leírkeztet és a szabályszertí kihirdetés után mar legközelebb életbe lép.

— **Utcai verekedés** Szép ingen-komédiának lehetek szemtanúi a f. hó 7-én reggel a főútcán a vásártér felé menők, mikor városunk egy tekintélyes polgára, F. M., aki arról nevezetes, hogy a nemes városi tanácsnak a legkedveltebb becegyereke, egy W. J. nevű hitsorsosát szidalmazni, sértégetni kezdte csupán azért, mert az, bár szegényebb sorsú mint ő, elég vakmerő volt egy ludat megvásárolni, melyet ő gazdagsága drágának talált és hosszas alkudozás után ott hagyott. Az oknélküli így megtámadott természetesen kamatosztó adta vissza F. M.-nak a sértégetést és a szóvita vége igazándi útcai verekedés lón, mert a gazdag ember dolyfe nem turte, hogy vele egy szegény hitsorsosa feleseljen és F. M. nekiment W.-nak, hogy nyakon tisse. Számításában azonban nagyon megalatkozott, mert a megtámadott a tettelegességben sem maradt adósa, hanem legyűrve az út közepén megtámadóját a keramit-kövezetre, derekának meghentergette őt, újból bebizonyítván ezel, hogy Szentesen nem jó világ jár a — támadókra. Rendőrség természetesen ezúttal sem volt kéznél, hogy az esetet a hivatalosan feljelentse és így az egész útcai verekedés a legnagyobb rendben, annak módja szerint, a akadálytalanul folyhatott le.

— **Idegen földön.** Elviszik a legényt messze földre, katonának. Három év telik bele, míg újra viszontláthatja itthon maradt kedvesét, ha csak közben egy-két heti »urlobra« haza nem szabadul és e három év alatt hej, de sok veszedelem érheti a katonament hadgyakorlatok, maszerás közben! Azt se tudja egy is: viszontlátja-e valaha az ő otthonhagyott vereit. — Rűz Molnár

Sándor, városunk köztisztvisletben álló egyik földbirtokosa mély fájdalomra tapasztalta, hogy ez így van. Imre fiát is besorozták katonának és elvitték messze, Horvátország fővárosába, Zágrábba, ahonnan a f. hó 1-én érkezett haza a gyászír, hogy a fia, fiúréd közben a Szávába fulladt. A lesújtott apa fia holtestéhez sietett, hogy legalább még egyszer láthassa, mielőtt leteszik a hideg földre, vagy hazaszállítása iránt a szükséges intézkedéseket, megtegye: hadd nyugodjék a szerencsétlen véget ért ifjú itthon az édes anyaföldben. De hosszú, fájdalmas útja hiába volt. A víz nem akarta visszaadni adatait és a szerencsétlen bakagyerek hulláját napokig keresték a hullámsírban hiába, — míg végre megszorodott szülei nála nélküli kénytelennettek haza jönni. És ekkor, mikor már itthon voltak, kitéségeesve a fölött, hogy fiuknak még holt tetemét sem adatik soha látniok, — im várattlanul jön a f. hó 6-án Zágrábból az újabb hír, hogy a Száva hullama önkénynt dobta ki adatait, a hullá megkeült. És elzarándokolnak a bánatos szülők újból a messze idegenbe, hogy hazaszállítsák a szeretett fiú holtestét Szentesre és itthon adják át a szülőföldnek, örök nyugtatóra.

— **Jószágveszedelm** A ragadós száj- és körömfájás járványa csökkenében van városunkban és a tegnapi napon már csak egy újabb megbetegülési eset lón a rendőrségnél bejelentve. Természetesen, a baj így is elég nagy, mert a járvány csökkenése még nem ok a zárlat megszüntetésére, melyet a törvény csak az utolsó felgyógyulási eset után 8 nap elteltével enged meg, így hogy legalább 14 napba telik, mire a zárlat alól városunk belterületét felmenthető lesz. — E hírrel kapcsolatban figyelmeltetjük polgártársainkat arra is, hogy egészséges jószágot a köztük által itani tilos, mert e kiütáknal esetleg beteg jószágot itathattak és így az egészségesek ott itatása csak elősegíti a járvány továbbterjedését.

— **Adakozás.** A kengyeli pusztán szerencsétlenül járt csongrádi munkások nyomorának enyhítésére szerkesztésünknel újabban a »Szentesi Hitelközvetkező« adományozott 5 frtot és a »Szentes-Vidéki takarékpénztár szintén 5 frtot, mellyel együtt nálunk eddig 28 frt 40 kr. gyűlt be a jótékony célra.

— **Az 1848—49-iki szabadságharci kiállítás** megnyitását néhány nappal későbbre halasztották, mert annyi nevezetes és rendkívül becses tárgyak érkeztek be, hogy azok elrendezésé néhány nappal több időt igényel, mint előre számítani lehetett. Mindennap számtalan érdekes és becses emléktárgyat küldenek. Zichy Mihály Szent-Pétervart élő festőművésznünk levelet intézett Hentaller Lajos orsz. képviselőhöz, mint a szabadságharci emlékek kiállításának egyik rendezőjéhez, melyben sajnálatot fejezi ki, hogy nem vehet részt valamely művelő ő is e hazafias szellemű kiállításon. O azonban 1847. óta Oroszországban tartózkodván, nem volt alkalma látni a szabadságharc mozzanatait. Zalai fegyvertárból azonban két darab kardot küld a kiállításra, melyeket orosz tisztéktől, nevezetesen egyikét Aztaief tabornoktól kapta, kik azokat a szabadságharc leveretése után a csataterén szedték fel. Kacány Géza iró a legszebb és legértékesebb okmánygyűjteményt küldötte be a kiállításnak, mely 106 darabból áll. Minden levlél vagy küldemény az 1848—49-iki szabadságharci emlékek kiállítása rendezőinek, Hentaller Lajos orsz. képvis. és Farnok Béla urakkal Budapestre, a fővárosi vigadóba cimmzendő.

* **Egy szoptatós dajka** azonnali alkalmazásra kerestetik. Ez iránti ajánlások a lapunk kiadóhivatalához intézendők.

Irodalom.

»Nincsen ördög« a címe Jókai Mór legújabb, két kötetes regényének, mely most jelent meg a Révai-estvérek kiadásában. Az, hogy a regényt Jókai Mór, a koszori író írta, aki a világróladomban hírt, nevet szerzett a magyarnak, szinte fölöslegessé tesz minden ajánlgatást és bírálatot, melyhez tollunk úgy is gyenge és erőtlén volna. Jókai legújabb regényeit a kritika hányukra hasonlított össze régibb műveivel.

különösen történelmi korrajzaival, amilyen a »Magyar nábob« vagy a »Politikai divatok« és a bírálóknak a részben sok igazuk volt, hogy ezen utóbbi regényekben, melyeknek szintén többnyire megvan a történelmi háttérük, a költő fantáziája erősen túlcsepangott a való életen, olyan ideális jellemeket alkotva, amelyek igazában nem e világból valók, de amilyenek az író az embert tökélyesülve képzelte.

A »Nincsen ördög« című legújabb mű e részben nagyon előnyösen különbözik a koszorús úri utóbbi alkotásaitól. Szereplőinek mindenike hűs és vér, duzzadó az élet-erőtől s a mesészövés olyan érdekes, elmesés, ahogy erre csak Jókai képes, a magyar olivás-közönség és bálványozott kedvence, akizhez fogható kedélymélység, humor, magyaroság, leleményesség, — de természetesség dolgában sem volt és nincs jelenben sem, egy sem a magyar irodalom művelőjé között.

A »Nincsen ördög« csinos kiállításban jelent meg, mint már említettük a Révai testvérek kiadásában, kik valóban bokros érdemre tesznek szert azzal, hogy hazai irodalmunk legkiválóbbjainak műveit, olykor adataikat árán is, könyvpiacon hozzák.

A két kötetes regény ára 2 frt és kapható úgy a nevezett könyvkiaidó cégnél, valamint minden könyvkereskedésben.

Színház.

Szinte hihetetlen, hogy közönségünk műizlése az utolsó 6—7 év alatt mennyit változott — hátrányára.

Előnk emlékezünk rá, hogy hat évvel ezelőtt, mikor Aradi színtársulata volt nálunk, a klasszikus esték, melyeknek Pálfi és Harasztly Hermin voltak az oszlopai, rendszerint teljesen megtöltötték a nézőtér közönséggel és ime ma — mikor a »Beszűlet« előadásából már meggyőződhetünk arról, hogy Makó színtársulata milyen erős a drámában, »Hamlet« előadásának csak úgy kong a nézőtér az ürességtől.

Hát ez nincs rendén így. Különösen nincsen rendén, hogy a tanulóifjúság is távollétével tündököl az ilyen klasszikus estéken, melyek első sorban reá hatnának nemcsak a műizlést fejlesztési volnának hivatva. Pedig a távolmaradtok sokat veszítettek ezen az estén, mert »Hamlet« ilyen kitűnő, egyöntetű előadásban, mint ezúttal, még nem került nálunk színre soha.

Nemcsak a két főszereplő, Molnár (Hamlet) és Medgyasszay E. (Ofélia) tünt ki művészi játékával, de főleg gyönyörű-ködöttem bennünket az, hogy az összes szereplők sikerrel küzdöttek meg a szöveg köztött formájával, ami vidéki színtársulatnál méltán számolható a legnagyobb ritkaságok közé.

Különösen ki kell azonban emelnünk Molnárt, aki teljesen megfelelt azon várákosának, mellyel a szegedi lapok bírálati után ilyenmő felléptei elé néztünk. Játékában elementáris hűv és erő nyilvánult, melyet művészi öntudat fegyelmez, hangja kellemes, hajlékony, különösen ott, ahol mélyebb érzelme kifejezőjévé válik, kár, hogy az indulat, a harag erőteljesebb kitéréséinél ez a hang elveszti ércét és kissé rekedt lesz. Az kétség-telen, hogy Molnár a vidék legkitűnőbb drámai hősei közé sorozható és a közönség minden hatásos jelenete után elismeréssel is adozott művészetének, meg-megújuló lelkes tappsal és éljenzéssel híván őt a lámpák elé.

Méltán osztozott vele az est sikerében Medgyasszay Evelin mint Ofélia, aki különösen az örülesi jelenetben ragadta meg a közönséget. Ezt, valamint azt a jelenést, mikor Hamlettel találkozik, zajosnapsolták.

Gyönyörű, hévvel szavalatával tünt ki Fenyéri (színesz) és keserő humorával Sziklai Miklós (sirász), de rajtuk kívül dicséret illeti a többi szereplőket is, kivétel nélkül. — Közönségünk rossz ízléséről tesz tanúságot ha a jövőben a klasszikus esték szintén üres ház előtt folynának le és önmagát nagy művészetétől fosztaná ezzel meg.

Csütörtökön, szintén gyérén látogatott ház előtt került színre Konti szépzenéjű operettje, a »Királyfogás« Ré-

thy Laura vendégfelléptével, aki minden újabb szerepében mindinkább befészkelte magát a közönség kegyébe.

Főra szerepe valóságos elegye a pajzánzásnak és mély érzésnek, csaknem állandóan a színpadon van és énekszámait farszótók. Nos, a kisasszony dicséretére legyen mondva, ezt a nehéz és farszót szerepet kitűnően, a kimerültség legkisebb jele nélkül játszotta meg és dalait, valamint Radzivil herceg énekszámait is, miket Juhász gyönyörűen énekelt, a közönség zajosnapsoltta.

E két szereplőn kívül az est sikerében osztoztak: Sziklai K. (Cogolus), Póurma Henriette (Lola) és partnere Pogány Janka (Amadi), akiknek szerelmi kettősét a közönség lelkesen tapsolta, Fenyéri (Kopek) és Sziklay M. (Marx), kiknek alkalmi kupléi keltették zajos derűtséget és Mezei (Almanzor).

Pénteken nálunk rendszerint nem sokott előadás lenni és agdóttunk is a kísérlettel, mellyel Makó megpróbálkozott, e napon hozván színre Csiky legújabb vigjátékát, a »Nagymama«-t.

Aggodalmunk azonban alaptalannak bizonyult. Az újdonság bevált vonzó érnek és a színikört ha nem is teljesen, de eléggé megtöltötte ezutal a szép, választékos közönség.

Az előadásról csak dicséretet írhatunk. Makó színtársulatának egyes tagjai, ahogy az előadások során előre haladunk, egyenként kezdenek kiválni egy-egy egyéniségüknek megfelelő szerepben s így esik meg, hogy mindig újabb kellemes meglepetésben részesülünk eddig.

Ezuttal, a »Nagymama« és akis unokacéany személyesítője: Török né és Sz. Cserny Berta kötötték le minden figyelmüket, övék az orszolánrés az est sikerében.

Amilyen szeretetreméltó, előkelő nagymama volt az egyik, épp olyan kedves, mély-érzésű kis unoka a másik és az első felvonás utolsó előtti jelenetét olyan bravúrally játszották meg, az indulatok skáláján, ahogy lassan-lassan ismerik meg egymást, az emlékezet segítségével, olyan lélektanilag tökélyesen haladtak végig, amíg egymás karjába omlottak, hogy a közönség legtöbbjének szemében megcsillant a köny és percekbe telt, míg e jelenet után a taps és tetszés-zaj elült.

Pompás komikának mutatta be magát ezutal Nagy Mari (Szerafin), ki partnerével Sziklai Miklóssal (Tóorka) zajos derűtségre hangolta a közönséget. Fenyéri (Orkényi ezredes) és Mezei (Kosztá tiszteltes) egy-egy kis kabinetalakot csináltak az örökké zörtölődő és amellett aranyzúv két öreg katonából, Réthey (Ernő) és Bagi (Kálmán) valamint Csügényi Vilma (Piroska) teljesen beillettek a keretbe, úgy hogy az előadás összjáték dolgában is egyike volt a legkitűnőbbeknek.

Tegnap este Verdi örökszép zenéjű Troubadourjával operaelőadás volt színikörünkben, az első, mióta Szentes a magyar színeszest nyári állomása lón.

Ez előadásról azonban csak lapunk jövő számában fogunk kimerítően megemlékezni, ezutal csak annak felmélítésére szorítkozván, hogy Póurma Henriette, Pogány Janka, Juhász és Hunfi igen szépen énekeltek.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1891. auguszt. 8.

A héten — egy pár napot leszámítva — kedvező idő volt a cseplésre és nyomatásra, melyeknek során mindinkább bizonyos lesz, hogy nem oly rosszal fizetnek a termények, mint eleinte hitték és hirdették, és a mellett oly kitűnő pirosságu, és a tavalyihoz hasonló súlyú búzákn van, mely a francia, német és sveici piacokon az első helyet foglalhatja el, amit már is bizonyítanak a tartosn amelkedő szilárd árak, miket csakis a külföldi kivitel tart fenn.

Heti piacunkon igen nagy volt a vételkedv, és emelkedő árak mellett ó- és új-búza meglehetősen mennyiségben vásároltatót.

Árpa, zab, kukorica csak helyi fogyasztásra vétetik.

Az árak a következők:
Ó-búza mm. 9 frt 80 kr., 10 frt.
Új-búza mm. 9 frt 50 kr., 9 frt 60 kr.

Kukorica köble 6 frt, 5 frt 80 kr.
Árpa köble 4 frt 40 kr.
Zab köble 3 frt 40 kr., 3 frt 70 kr.
Szalonna mm. 52—54 frt.
Hizott sertés tiszta vágásra 44—45 és fél krajcár kilóval.

SZINESZET

A VÁROSI SZINKÖRÖBEN,

ma vasárnap, augusztus 9-én, délután

gyermek- és népelőadás fél helyárrakkal:
TYUKODI LŐRINC
FAMILIÁJA BUDAPESTEN.

Énekes hóhozat 3 felv. — Kezdeté délután 4 órakor.

Este:

Réthy Laura mint vendég.

Bérlet: **Itt először:** 7. szám

ÁRVALÁNYHAJ

Eredeti népszimű dalokkal 3 felv.

SZEMÉLYEK:

Bán Pál, gazdag földmívelő	Fenyéri Imre, unokacénya . . . . .
József, távoli rokona	Juhász János, távoli rokona . . . . .
Jámhor Vince, jübilité néptanító	Bagi Mezei Borcsa, felesége . . . . .
Keve Ruzsa, árvalány	Nagy Mari Réthy Laura
Pörge Pali	Sziklay Kornél
Pörge Péter	Sziklay Miklós
Marton, oroghérs	Györe Berényi
Lajcsi, kocsis	

Kezdeté esti 8 órakor.

Holnap hétfőn, bérlet 8. szám, itt először:

A MEGBOLDOGULT

Vigjáték 3 felvonásban.

Heti műsor. Kedden: Szintinoda. — Szerdán: Elektra, (ó-görög tragoedia, itt először). Csütörtökön: Rómeó és Júlia. — Pénteken: Bőregér. — Szombaton: délután gyermek- és népelőadás fél helyárrakkal: **Mátyas diák, vagy a cinkotai nagy iteo** (történelmi népszimű); este: **Fenyegyerokak**, (operette, itt először). — Vasárnap: délután gyermek- és népelőadás, fél helyárrakkal: **Höfheherke, vagy a hét törpe**, (tündérmese); este, rendez helyárrakkal: **Éjjel az erdőn**, (népszimű, itt először).

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátffy Ferencz

Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

448. IV. 1891. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólított bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírószág 1891. évi 2897. p. számú végzése következtében Szathmáry Ede ügyvéd által képviselt **Szentesi-Vidéki Takarékpénztár** javára **Szakál Mihály és társai** ellen 160 frt s jár. erejéig fogantatóított kielégítési végrehajtás útján Szakál Jánosot lefogalt 475 frtra becsült 4 ló, egy kocsi és 17 vontató búzából álló ingóságok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírószág 3586. 891. számú végzése folytán 160 frt tőkeelővetés, ennek 1891. évi márc. hó 21. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 39 frt 81 krban bíróllag már megállapított költsége erejéig Szentesen a kir. bírószág leendő eszközlésére **1891. évi aug. hó 10. napjának délelőtti 8 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintelt ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbb ígérőnek becsáron alól is eladati fognak.

Kelt Szentesen, 1891. évi július hó 25. napján.

VEGH SÁNDOR,
kir. bírószági végrehajtó.

Hirdetmény.

A ragados száj- és körömfajás miatt a város belterületeire elrendelt zárlat folytán a már közzétett hirdetményekben foglaltakon fölül figyelmeztetik a közönséget, hogy

tilos:

- 1) Közkutatón csülkök jószágokat itatni;
- 2) Az egyes tulajdonosok igazonó állatainak egymással érintkezni;
- 3) Járványlepte udvarokból csülkök jószággal közlekedni.

A betegség orvoslása körül szerzett tapasztalatok alapján gyógy- és óvszerű szájfájásnál 4%-os, — körömfajásnál pedig 6—8%-os kresolin, esetleg kresolin oldat vízzel vegyítve ajánlatik.

Szentes, 1891. augusztus 8.

RENDŐR-KAPITÁNYSÁG.

Szell Sámuel

derekegyházdali két fertály tanya-
földje haszonbérbe adandó. Értekezhetni
a tulajdonossal III. t. 624 sz. háznál. 2-1

Tanyaföld eladás.

A nagykirálysági düllőben
fekvő, néhai Burg Lajos-féle 178
hold tanyaföld — egy darabban
vagy több részletben — kedvező
feltételek mellett örök áron el-
adó. A venni szándékozók Lajos-
Szénáson lakó Hunyady Lajos
kasznárnál jelentkezhetnek. 3-1

EXCELSIOR-KÁVÉ

(pörkölt szemes kávé)
saját mód szerint és a belföldön kizárólagosan általunk pörkölt,
a legkiválóbb kávéfajokból összeállított keverék, mely a forga-
lomban eddig előfordult pörkölt kávékat zamat és erő tekintet-
ében jóval fölülmúlja és azokhoz képest legalább 25%-nyi meg-
takarítást nyújt. — EXCELSIOR-kávé száraz helyen
éveken át is megtartja kitűnő tulajdonságait.
Finomra való őrlés ajánlatlik.

Kéretik a védjegyre ügyelni.
Kapható 5, 2, 1 és 1/2 kilós csomagokban, minden nevezetesebb
gyarmatárú- és fűszerkereskedésben.

Első magyar gőz kávé-pörköldő
Wertheimer és Frankl Budapest.

Minták kivételre ingyen és bérmentesen.

FUCHS G.

tizedes és százados hidmérleg-gyára
Budapesten.

Gyár:

VI., Külső váci-út 1700. sz.

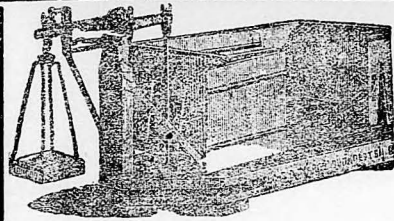
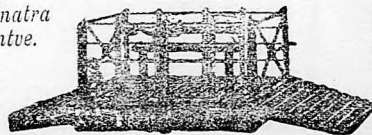
Iroda és raktár:

VII., Károly-utca 1. szám.

Ajánlja általánosan elismert, legjobb és legtartósabb
gyártmányu

tizedes- és százados, sertés-, marha-,
hid- stb. mérlegeit.

Arjegyzékek kívánatra
ingyen és bérmentve.

6 6

8 érdemérem!
A legjobbak elismert

kéziharmonika

Trimmel N. J.-nél

Bécsben
VII. Kaiserstrasse 74.
(Lóvonaat megállóhely a
Burgvonalon.)
Nagyraktára
minden hangszereknek.
Kifogástalan készítmények
és olcsó árak.

Arjegyzék ingyen.

Bertók Jánosné

I. t. 749. sz. háza örök áron eladó
esetleg bérbe azonnal is kiadó. Érte-
kezhetni Szőke István ural III. tized
380. sz. alatt. 3-1

Nagy Kovács László

I. tized 18. és 19. számú háza hozzá
tartozó 939 nyszgöl térrrel és alsóréti 3
hold nádasa kedvező feltételek mellett
eladó. — Értekezhetni a tulajdonossal
3-2 bármikor.

Sarg Glycerin-fog-Crém-je,

A fogak Rövid használat után
szépsége nélkülözhetlen fogtisztító szer

KALODONT

Orvosrendőrileg megvizsgálva.

Uton nagyon praktikus. Illetosan üdítő.

A legyöngédebb fogománcra is ártalmatlan.

Jegyzet: Németországban, Francia-
országban stb. a legnagyobb sikerrel behozva,
ugy az udvarnál, valamint a magas körökben
és a leggyeszeribb polgári családnál haszná-
latban van.

Kapható a gyógyszerárakban, darabonként
35 krért. 59-47

Szentesen: id. Várady Lajos gyógyszerárban.

Orvosi bizonylatok

gyógyforrásról

„MAGYAR SELTERS”

Előnyös tulajdonságai valamennyi szükséges vizet közt, — vegyi alkotászeleinek szerencsés ösz-
szerelele kevés szabad szénasav, de csárdog, félig kötött szén-ny tartalom.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos.
Jó hatásúnak találtam a légtutak
és gyomorkiágytatnak hurutos bántalmait. A Seltersi-
Bácsi, Vichy- stb. vizekkel ellentétben, csekély-ly szabad-
szénasav tartalmával fogva a azért vérzések lehetőségénél, vagy a
höl a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a széna-
sav-tartású vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház
igazgatója: Kiválóan jó hatásúnak
bizonyult a légző-, emésztő- és vizelel-szervek hurutos bántal-
máinál olyannyira, hogy jelenleg rokonalkatú más ásványvíz
közfázként alig rendeltek. — csekély szabad szénasav tartal-
mával fogva oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyek-
ben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata
határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légcső-
és hörbetegekben igen jó, kiváló ha-
tást pedig akkor gyakorolt, ha az említtet szervek bántalmával
rokon természetű gyomorba volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor-
vívóházba illűt hurutját szintury o-zlaja-

mint a seltersi-, gleichenbergi-, giesshübli. Előnye, hogy a betege-
gek élvezettel iszák s hogy sem bevéve, sem belelegezve, a
fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértörődést.

Dr. Kétly Lároly egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek,
hurutos bántalmáinál jó eredményt hoztak a seltersi-,
giesshübli-, gleichenbergi-, Vichy-vizekkel.

Dr. Barhá József Rókus- kórházi orvos: Légső-,
emésztő- és vizelel-szervek hurutos bántalmáinál bátran versenyez a külföldi szükséges ásványví-
zekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos.
idűt hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyha-
tásban teljesen azonos a seltersi-, giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos.
Összetétel és kellemes ízénél fogva
ajánlatba a légző- és emésztő-szervek körülápolatnál.

git-„forrás gyógyviz” alkalmazásánál a légtutak illűt hur-
utos bántalmáinál tapasztaltam, hivata drám magamál
ezen betegem által kedvesen fogysított és jól illűt gyógyvizet
a legúrgyösebben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. március 18-án.
Dr. Rimpler Tódor.

Ez időszert Európá legelső s leglátogatottabb tūdöbe-
tegek kímattikus gyógyintézete:

GÖRBERSDORF

a „Margit”-forrás gyógyhasználatáról: — Sokoldalú legkedvezőbb
eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben „a „Mar-

„MARGIT”-borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

cs. és kir. és szerb kir.
udv. ásványvíz-üzemlő
tőndi, Budapestben, Es-
zék szobát-tér s. sz. 22

Fábián Armin kárpitos és asztalos-butor raktára

Butortvevők figyelmébe.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a Sajtós-féle házban („Csongrádmegyei takarékpénztár” mellett) levő

kárpitos és asztalos-butor raktáramban

dús választékban tartom a jelenkor minden igényeinek megfelelő saját készítésű fénnyezett és fénytelen (matt) kárpitos és asztalos-munkát is, melyek nálam mindenkor a legújtanosabb árban és előnyös fizetési részletben is kaphatók.

Olcsó árak, valamint szilárd és pontos kiszolgálásról, kérem, hogy mindenki magának meggyőződést szerezzen.

Díván 15 frttól feljebb. Nádszék párja 4 frt 80 kr.

A nagyérdemű közönségnek az eddigi bizalomért köszönetet mondva, kérem, hogy a jövőben is üzletemet nagyra becsült pártfogásukban részesíteni szíveskedjenek.

Tisztelettel:

FÁBIÁN ARMIN,

kárpitos és bútorkereskedő Szentesen.

6-6

Ugyanitt egy fiú tanulóul azonnal felvétetik.

Egyedüli főraktár Szentesen

Pontos kiszolgálás! Legolcsóbb árak!

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Hirdetés.

A szentesi ev. reform. egyház tulajdonát képező, Eperjesen a 28 ik dűlőben 373. térképi sz. a. levő $2^{58}/_{1200}$ hold, — Mucsihátón a 29 ik dűlőben 431. térképi sz. a. $2^{100}/_{1200}$ hold, — Mucsihátón a 30-ik dűlőben 504. térképi sz. a. $3^{360}/_{1200}$ hold, — Kistökén a 210-ik dűlőben 4206. térképi sz. a. $3^{380}/_{1200}$ hold, — Kistökén a 217-ik 4644. térképi sz. a. $1^{380}/_{1200}$ hold, — Kistökén a 217-ik dűlőben 4674. térképi sz. a. $2^{700}/_{1200}$ hold, — Kistökén a 224-ik dűlőben 5049. térképi sz. a. $2^{600}/_{1200}$ hold, — Kistökén a 228-ik dűlőben 5221. térképi sz. a. $2^{1060}/_{1200}$ hold és Berekhátón a 139-ik dűlőben 1810. térképi szám alatt lévő $1^{390}/_{1200}$ holdat tevő földei az egyháztanács folyó évi 75. számú határozata alapján, folyó évi augusztus hó 24-én d. e. 9 órakor, az egyház tanácstermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

Felhivatnak ennél fogva a venni szándékozók, hogy a fent jelzett időben és helyen az árverésre megjelenni szíveskedjenek. — Az árverési feltételek az ev. reform. egyház gondnoki hivatalánál, a hivatott órák alatt, addig is megtekinthetők.

2-1

Szentesen, 1891. augusztus 9.

A reform. egyház gondnoki hivatala.

Cséplőgépek fűtéséhez
jóminőségű kőszén

jutányos áron kapható

Kiss Sándor

vasúti állomás-főnöknél,

Szentesen.

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:

VI., külső Váczi-út 1696/99.

Városi iroda és raktár:

VI., Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű,

gőz- és járgánycséplő-készületeit és számos első díjjal kitüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalm. mélyítő-ekéit,

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmivelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

24-21

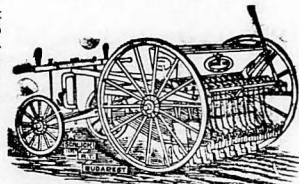
Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavető-gépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER- és VIDATS-rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szabad. Jókay-féle „Hungaria” daráló-gépek erőhajtásra, örlőmalomok és olajmalomberendezések Eredeti amerikai kéveket és marokrakó arató-gépek és fűkasáló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

Arjegyzekek kiváratra ingyen és bérmentve.

III. tized 172. sz. házam — 5

padolt, 1 padolatlan szoba, 2 kamara, 2 konyha — együtt vagy két részben kiadó vagy eladó; továbbá

I. tized 5. számú, Farkas Benedek-féle házammal 1 udvari, két egymásba nyíló szoba, konyha és kamarából álló lakás azonnal kiadó.

— Értekezhetni a tulajdonossal:

Antal Józseffel,

a fűrdő-háznál.

3-2

A KORONA-FORRÁS

terménye felett a bécsi orvosok egyesületi lapja következőképp nyilatkozik:

A korona-forrás analitikai

adatai alapján a legtisztább égvényvizek sorából az orvosnak a kívánt legbizalmasabb és legkellemetesebb gyógyszer nyújtja. — Gyomor bajoknál, étvágytalanság, emésztetlenség, máj- vese- és vizeleti betegségek-nél

első rangú gyógyvíz

borral vegyítve nem feketit.

Kapható: Szentesen Robicsek Gábornénál.

12-10

Olcsó ára meglepő.

Hirdetmény.

A szentesi III-ik temetkezési-egylet $37/_{891}$ sz. ig. választmány határozatából kifolyólag f. évi ápril. 18-án elhalt Borbás István egyenes örököse felhivat, miszerint nevezett egyleti tag temetési költségeinek felvétele végett ezen hirdetmény napjától számítandó 3 hó alatt Kovács Mihály egyleti pénztárnoknál, igazolvánnyal ellátva jelentkezzenek.

Szentes, 1891. augusztus 7.

Papp Lajos,
egyleti jegyző.